

Er is erg veel gaande, zowel in Nederland als in de wereld. Graag praat ik u bij over een aantal zaken waar PAX zich de afgelopen maanden dankzij uw hulp voor heeft ingezet.

Rechtszaak F-35 onderdelen

Samen met Oxfam Novib en The Rights Forum spande PAX een kort geding aan tegen de Nederlandse Staat voor een verbod op de leveringen van F-35 onderdelen aan Israël. Wij zijn ervan overtuigd dat alle leveringen van F-35 onderdelen met eindbestemming Israël gestaakt moet worden omdat Nederland daarmee bijdraagt aan de bombardementen op Gaza en daarmee aan ernstige schendingen van het internationaal oorlogsrecht.

Het Gerechtshof in Den Haag gaf ons op 12 februari hierin gelijk. De Staat moest binnen 7 dagen alle leveringen met eindbestemming Israël stopzetten. Leveringen van F-35 onderdelen blijken desondanks nog steeds door te gaan via de Verenigde Staten. Om dit te stoppen spanden wij een opnieuw een kort geding aan. De rechtbank in Den Haag oordeelde vandaag helaas in ons nadeel. De rechter legt het arrest van het Hof beperkter uit en zegt dat het onduidelijk is of dat alleen gaat over directe leveringen vanuit Nederland of ook over leveringen via andere landen, zoals de Verenigde Staten. Deze uitspraak betekent dat de leveringen via de Verenigde Staten niet worden gestopt. We beraden ons op nadere stappen.

Israël-Palestina

Afgelopen weken zijn verschillende Palestijnse en Israëlische partners in Nederland geweest. Samen hebben we gesprekken gevoerd met onder meer het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, andere Nederlandse organisaties en met verschillende EU-instellingen in Brussel. Lastige en soms ook emotionele gesprekken waarbij de partners hebben kunnen delen wat de huidige situatie met ze doet en aanbevelingen hebben kunnen doen waar Nederland en de EU op in moeten zetten en wat ze nu concreet kunnen doen. Daarnaast was het ook weer een moment voor ons om face-to-face te praten en niet online via een schermje. Natuurlijk over onze gezamenlijke plannen voor de komende tijd en de iets meer lange termijn, maar ook op persoonlijk vlak, hoe het met ze gaat en hoe ze het ondanks al het geweld toch vol blijven houden en zich in blijven zetten. Het even eruit zijn en de ervaringen persoonlijk kunnen delen, deed verschillende partners zichtbaar goed.

PAX roept op tot een direct en permanent staakt-het-vuren, vrije en veilige toegang tot Gaza voor hulpgoederen en vrijlating van Israëlische gijzelaars en van Palestijnen, die zonder duidelijke aanklacht of proces, gevangengehouden worden. Daarnaast willen wij dat Nederland niet medeplichtig wordt aan het geweld door militaire samenwerking met Israël. Daarom zijn wij ook de F-35 rechtszaak gestart.

Ook spreken wij bedrijven en financiële instellingen aan op hun verantwoordelijkheid. Zo hebben we samen met 18 andere organisaties [een nieuw rapport](#) gepubliceerd, waarin wij de belangrijkste wapenleveranciers van Israël en hun Europese investeerders onthullen. Deze Europese financiële instellingen verstrekten voor 36,1 miljard euro aan leningen, en hadden voor 26 miljard euro aan aandelen en obligaties in de betrokken wapenbedrijven.

Ook het Nederlandse Aegon komt in het rapport naar voren als een van de grootste investeerders. Door wapens te verkopen aan Israël lopen wapenbedrijven een groot risico bij te dragen aan ernstige schendingen van het oorlogsrecht, misdaden tegen de menselijkheid en een mogelijke genocide in Gaza. Financiële instellingen moeten dringend actie ondernemen en stoppen met investeren in bedrijven die wapens leveren aan Israël.

Save-the-date: Nationale Vredeslezing Samen voor Vrede. Nu! Domkerk, 19 september 20.00 uur[Uw aanmelding is welkom](#)

Rutte moet werk maken van nucleaire ontwapening

Vorige maand suggereerde secretaris-generaal Stoltenberg van de NAVO dat het bondgenootschap erover nadenkt meer kernwapens uit opslagplaatsen te halen en de New York Times schreef dat de VS het kernwapenarsenaal mogelijk gaat uitbreiden. PAX roept de aanstaande NAVO-chef Mark Rutte op zich hard te maken voor de-escalatie en ontwapening. Er moet door alle partijen worden ingezet op ontwapening en daarmee op de naleving van het non-proliferatieverdrag, juist nu de spanningen zo hoog oplopen. Mijn artikel hierover in NRC:: [Rutte moet werk maken van nucleaire ontwapening](#) .

Minder diplomaten, meer oorlog

[In Trouw betoog ik dat versterking van de diplomatieke dienst cruciaal is](#). We hebben grote zorgen over de bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking. Dat gaat PAX treffen, uw steun aan PAX is dan ook van groot belang.

Vredesweek 2024 14 t/m 22 september

Voor u beschikbaar: het vredesweek-essay en inspirerende materialen, zie onze [Vredesweek-website](#)

We blijven graag samenwerken met u! Graag tot ziens op 19 september bij de Nationale Vredeslezing 2024 in de Domkerk van Utrecht.

Rolien Sasse

Directeur PAX

E rolien.sasse@paxforpeace.nl

www.paxvoorvrede.nl